

פרשת כי תבא

מאמר הבטחות ונחמות שבקללות דמשנה תורה

(א) רבי שמעון בן יוחאי, אזל ב ליה וערק למדברא דלוד, נ ואתגניז בחד מערתא, הוא ורבי אלעזר בריה. אתרחיש לון ניסא, ד ונפק להו חד חרובא, וחד מעיינא דמייא. אכלי מההוא חרובא, ושתאן מאינון מיינ. הוה אליהו ז"ל, אתי לון בכל יומא תרי זמני, ואוליף לון. ולא ידע אינש בהו. (ב) יומא חד הוו חכימייא בבי מדרשא שואלין, ואמרין, קללות שבתורת כהנים, אינון כנגד בית ראשון. קללות שבמשנה תורה כנגד בית שני ה וגלות אחרון. בקללות שבתורת כהנים, אית בהו הבטחות, וחביבו דקביה לישראל. דכתיב, (א) וזכרתי את בריתי יעקב וגו'. וכתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם. קללות שבמשנה תורה, לית בהו הבטחות, ולית בהו נחמה כלל, כמא דכתיב בקללות קדמאין. ולא הוו ידעי.

חלופי גרסאות

מסורת הוזהר

(א) (ויקרא כו) וירא כב לעיל חקת אות עט קלו. ש ג"א מיספ שאילתא דשאל חברייא לר' שמעון בן יוחאי עליו השלום על לחטין דמשנה תירה אם אית בהון נחומין אם לאו ר' שמעון (קראקא). ב ג"א ל"ג ליה (דפ"ס ראשונים). ג ג"א ואגניז (דפ"ס ראשונים). ד ג"א נסק (קראקא). ה ג"א ל"ג וגלות אחרון (קראקא) ג"א גלות אחרון (חינצ'א).

הבטחות ונחמות שבקללות דמשנה תורה

הסולם

מאמר

(ב) יומא חד הוו וכו': יום אחד ד'ו שואלים החברים בבית המדרש, נאמרו קללות שבתורת כהנים, הם כנגד בית ראשון. קללות שבמשנה תורה, הם כנגד בית שני והגלות האחרונה והנה בקללות שבתורת כהנים, יש בהן הבטחות ואהבת הקב"ה לישראל, שכתוב, וזכרתי את בריתי יעקב וגו'. וכתוב, ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם וגו'. והקללות שבמשנה

מאמר הבטחות ונחמות שבקללות דמשנה תורה
(א) רבי שמעון בן יוחאי וכו': רשבי הלך לו וברח למדבר לוד, ונחבא במערה אחת. הוא ורבי אלעזר בנו. קרה להם נס, ויצא להם חרוב אחד ומעיין מים אחד. אכלו מאותו החרוב, ושתו מאותם המים. ואליהו ז"ל, היה בא אליהם ב' פעמים בכל יום, ולימד אותם. ואיש לא ידע מהם.

(דפו"י דף ג"ט ס"ג)

(ח) בגלות קדמאה דבית ראשון, עברו ישראל אינון שבילין סתימין דסרתא, אתגלי חובייהו, ואתגלי קיצא דילהון, ונחמתא ואבטחותא דילהון. בגלות בתראה דבית שני, עברו ישראל ג"ן פרשיות אורחין דאתגליין, אסתים חובייהו, ואסתים קיצייהו, ולא כתיב בהו הבטחות ונחמות.

(ט) אדהכי, עבר . חד רוחא, ואפריש לון, וסליק אליהו גו גלגלא דנורא, ואשתאר רבי שמעון, ובכי, ואדמוך אפיתחא דמערתא. אדהכי, אתא אליהו ז"ל, אמר, קום רבי שמעון אתער משנתך, זכאה חולקך, דקב"ה בעי ביקרך. כ כל הבטחות ונחמות דישראל, בהני קללות כתיבי.

(י) פוק וחזי, מלכא דרחים לבריה, ואע"ג דלטייה ואלקיייה, רחימו דמעוי עליה. כד אחזי רוגזא תקיף, כדין רחמנותא עליה. כך קב"ה, אע"ג דלייט, מלוי ברחימו. אתחזיין באתגלייא לווטין, ואינון טבוון סגיאן, בגין דאלין קללות ברחימו הוו. מה דלא הוה כן באינון קדמאין, דכלהו הוו בדינא תקיף.

(יא) באלין אית דינא ורחימו, כאבא דרחים על בריה, ורצועה דמלקיותא נקיט בידיה, עביד נהימו סגיא, וקלין רברבין. ומלקיותא כ כלילין ברחמי.

(יב) וקשיא מכל אינון כ קללות, דא הוא דכתיב, (ב) גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה יעלם ה' עליך עד השמדך. הכא

חלופי גרסאות

• נ"א ל"ג חד (קראקא). כ נ"א כ"כ (קראקא).
 ז ה"ג הסלם נ"א בלילין (כל הדפוסים). מ נ"א
 קשה (דפוסים ראשינים). נ ל"ג קללות (קראקא).

מסורת הזהר

(ב) (דברים כח).

הבטחות ונחמיות שבקללות דמשנה תורה

הסולם

מאמר

(יוד) פוק וחזי מלכא וכו': צא וראה, מלך שאהב את בנו, אע"פ שקללו והכהו, אהבת מעיו עליו. כשמראה כעס חזק, אז רחמים שלו עליו. כך הקב"ה אע"פ שקלל, דבריו הם באהבה, בגלוי הן נראות קללות, והם טובות גדולות. משום שאלו הקללות היו באהבה. מה שלא היה כן, בקללות הראשונות, שכולן היו בדין קשה.

(יא) באלין אית דינא וכו': בקללות האלו שבמשנה תורה, יש דין ואהבה, כאב האוהב את בנו, ומחזיק בידו הרצועה להכאה, והוא שואג שאגה גדולה, וקללות גדולות. והמכות כלולות ברחמים.

(יב) וקשיא מכל אינון וכו': והקשה מכל אלו הקללות, הוא זה שכתוב, גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה יעלם

(ח) בגלות קדמאה דבית וכו': בגלות הראשונה של בית ראשון עברו ישראל השבילים הסתומים האלו שבסתר, שאין עונם גדול. ע"כ נגלה עונם ונגלה הקץ שלהם, והנחמה וההבטחה שלהם. בגלות האחרונה של בית שני, עברו ישראל ג"ן פרשיות שהם הדרכים הגלויים, שעונם גדול, ע"כ סתם עונם, וסתם הקץ שלהם, ואין כתובות בהם, הבטחות ונחמות.

(ט) אדהכי עבר חד וכו': בתוך כך עבר רוח אחד, והפריד ביניהם, ועלה אליהו בגלגל של אש, ונשאר ר"ש, ובכה, וישן בפתח המערה. בתוך כך בא אליהו ז"ל, אמר, קום ר"ש התעורר משנתך, אשרי חלקך, שהקב"ה רוצה בכבודך. כל ההבטחות והנחמות של ישראל כתובים באלו הקללות.

(דפו"י דף נ"ט ס"ד)

אינן הבטחות דאבא על בריה, ברחימו סגי. ׀ יעלה לא כתיב, אלא יעלם, יכבש ׁ לון, ס ויכסי לון בנוקבא דדוכתייהו, דלא יפקון לבר, ויהון כבושין ומכוסין בנוקבייהו.

(ג) עד השמדך, ׃ מה דלא יהי לעלם ולעלמי עלמיא, דהא אומי קב"ה, דלא ישיצי ית ישראל לעלם ולעלמי עלמין, ודוכרניהון יהי קיים תדירא. דכתיב, א) כן יעמוד זרעכם ושמכם. וכתיב, ד) כה אמר ה' אם ימדו שמים מלמעלה כו'.

(ד) והואיל ף ובאומאה איהו דלא ישתיצון ישראל, ך זמינא דיהון כל מכתשין ומרעין טמירין ם ומכוסין, דלא יפקון לבר לאבאשא לון, עד זימנא דישתיצון מן עלמא, מה דלא ן יהא לעלם ולעלמי עלמין.

(ט) סופא דכולהון וסיומא דילהון, ן והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תוסיף עוד לראותה והתמכרתם שם לאויביך לעבדים * ולשפחות ואין קונה. הכא הבטחות ונחמות, דזמין קב"ה למעבד לישראל בסוף ׁ יומיא. והשיבך ה' מצרים באניות, אבטחותא ׃ לאתבא ולמעבד נסין ואתין דעבד קב"ה במצרים, ביומין קדמאין. כד"א ן כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

ס ג"א יעלם (דפוסים ראשונים). ע ג"א לו ויכסי לו (חינצ'יא). ף ג"א ויבטלון ול"ג ויכסי לון (קראקא). ׃ ג"א מהם (קראקא). ף ג"א ובאומנה (קראקא). ך ג"א זמנא (דפוסים ראשונים). ש ג"א ומכסין (חינצ'יא) ג"א ומכעסין (קראקא). ת ג"א יהי (קראקא). א ג"א ל"ג יומיא (קראקא). ב ג"א למיעבד ולאחבא (דפוסים ראשונים)

(ג) (ישעיהו טו) הקסה"ו סה ב"א רלב ויקרא רסח אחרי מות רכב ואתחנן קצח ר"ז תל"א ד' עו. תס"ט ד' קה : ד) (ירמיה לא). ה) (דברים כח) ז"ל ד' ס ט"א. ו) (מיכה ז) שמות קלב.

הבטחות ונחמות שבקללות דמשנה תורה

הסולם

מאמר

וכל המחלות עתידים להיות נסתרים ומכוסים שלא יצאו לחוץ להרע אותם. עד הזמן שיכלו מהעולם, מה שלא יכול להיות לעולם ולעולמי עולמים.

יעלם ה' עליך עד השמדך. כאן ההבטחות של האב על בנו הן באהבה רבה, יעלה לא כתוב, אלא יעלם, שפירושו שיכבוש אותם ויכסה אותם בנקב במקומם שלא יצאו לחוץ, ויהיו כבושים ומכוסים בתוך הנקב שלהם.

(ט) סופא דכלהון וסיומא וכו' : הסוף של כל הקללות והסיום שלהם, הוא והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא תוסיף עוד לראותם והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות ואין קונה. ראו הבטחות ונחמות, שעתיד הקב"ה לעשות לישראל באחרית הימים. שכתוב, והשיבך ה' מצרים באניות, שהוא הבטחה לשוב ולעשות נסים ואותות שעשה הקב"ה במצרים בימים הראשונים. כש"א, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

(ג) עד השמדך מה וכו' : עד השמדך, זה לא יהיה לעולם ולעולמי עולמים, שהרי נשבע הקב"ה שלא יכלה את ישראל לעולם ולעולמי עולמים, והכדונם יהיה עומד תמיד, שכתוב, כן יעמוד זרעכם ושמכם, וכתוב, כה אמר ה', אם ימדו שמים מלמעלה וכו'.

(ד) והואיל ובאומאה איהו וכו' : וכיון שהוא בשבועה שישראל לא יכלה, ע"כ המכות (דפוסים ראשונים) דף ט"ד י' דף ס' ט"א

(טז) באניות, ג הכא איהו, כמה דאמרת, דאת דריש בעניות, ד שתכלה פרוטה
 ה מן הכיס. אבל, זמינין כל בני עלמא למיתי עלייהו דישראל על ספינן דימא,
 ויחשבון לשיצאה לון מן עלמא, וכלהו טביעין גו ימא, כמא דעבד ביומין קדמאין.
 (יז) ותמן איהו חדוה סגיא. ו כתיב הכא באניות, וכתוב התם ז באניות
 רנתם. מה להלן רנה אף כאן רנה.

(יח) בדרך אשר אמרתי לך. מן יומא דאתברי עלמא, לא גלי גבורתיה
 קב"ה לאתחזאה בעלמא, ושעתא דרעותא, אלא בהוא דרך. כי כאשר ראיתם
 את מצרים, ז באותו דרך, ובהוא גוונא יעביד לך.

(יט) דהא לבתר מכל שאר סטרין יתכנשון עלייהו ה דישראל, ויחשבון
 ישראל, דבזמנא דא יתאבדון, ואינון זבינין לבעלי דבביהון, הה"ד ה והתמכרתם
 שם. ונמכרתם לא כתיב, אלא והתמכרתם, בלבכון תחשבון דאתון זבינין, ולא
 הכי, דהא ואין קונה כתיב, ולית מאן דיכיל לשלטאה עלייהו.

(כ) וכל דא, לסוף יומיא. ותלייא כולא בתיובתא. וכולא סתים. כמא דכתיב,
 (כ) למען תשכילו את כל אשר תעשון. מאן דאית ליה לבא, יסתכל וידע לאתבא
 למאריה.

(כא) אמר ליה ר' שמעון, ט באן אתר אתגלייא פירקנא דישראל בהני
 קללות. אמר, אשגח ודייק, דוכתא בישא מכלהו, תמן הוי.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

(ז) (ישעיה מג) שמות יא. ח (דברים כח) לעיל אות ג נ"א ל"ג הכא (קראקא). ד נ"א ותכלה (דפיסום ראשונים). ה נ"א ל"ג מן הכיס (קראקא). ו נ"א ל"ג כתיב הכא באניות וכתוב התם (קראקא). ז נ"א מוסיף באיתו דרך ובהוא דרך (קראקא). ח נ"א ל"ג דישראל (דפיסום ראשונים). ט נ"א כאן ולי"ג אתר (קראקא). י נ"א ל"ג דוכתא (קראקא).

הבטחית ונחמית שבקללית דמשנה תירה

הסולם

מאמר

דף מ"ח ד"ה ויש כאן, ומשם תבין ביאור הדברים שבכאן.
 (יט) דהא לבתר מכל וכו': כי לאחר שכל הצדדים האחרים מאומות העולם, יתקבצו על ישראל, יחשבו ישראל, שבעת ההיא יאבדו. והם יהיו נמכרים לאויביהם. ז"ש והתמכרתם שם. ונמכרתם לא כתוב, אלא והתמכרתם. דהיינו שתחשבו בלבבכם שנמכרתם, ואינו כן, כי, ואין קונה, כתוב, שאין מי שיוכל לשלוט עליכם.
 (כ) וכל דא לסוף וכו': וכל זה יהיה באחרית הימים, והכל תלוי בתשובה. והכל סתום. כמו שכתוב, למען תשכילו את כל אשר תעשון. מי שיש לו לב, יסתכל, וידע לשוב לאדונו.
 (כא) אמר ליה ר"ש וכו': אמר ליה ר' שמעון

(טז) באניות. הכא איהו וכו': באניות. הפירוש הוא כאן, כמו שאמרת, שאתה דורש בעניות. כי הא' נחלפת לע', דהיינו שתכלה אז הפרוטה מן הכיס. אבל עתידים כל בני העולם לבא על ישראל באניות הים, ויחשבו לכלות את ישראל מן העולם. וכולם יהיו נטבעים בתוך הים, כמו שעשה בימים הראשונים.
 (יז) ותמן איהו חדוה וכו': ושם היא שמחה גדולה. כי כתוב כאן באניות, וכתוב שם באניות רנתם. מה להלאה רנה, אף באניות שבכאן היא רנה.
 (יח) בדרך אשר אמרתי לך: מיום שנברא העולם לא גילה הקב"ה גבורתו שתראה בעולם, ולא שעת רצון, אלא בדרך ההוא. למצרים. כי אשר ראיתם את מצרים. באותו הדרך, ובאותו האופן, יעשה לך. (ע"י בזהר לך (דפי"י דף ס' ט"א)

(כב) אשגח ודייק כ ואשכח, דכתיב, ו והיו חייך תלויים לך מנגד ופחדת לילה יומם ולא תאמין בחיך. ואע"ג דידעי ל חבריא זמן, אינון חיים, תלוין קמן וספיקן. ועיקרא איהו ויציבן מלין.

(כג) כתב פתקא לעידן רמשא, ושויה בפום שפנינא, ואזלת לגביה דרבי יוסי, דהוה בדוכתיה, ועינוי מחכאן. כיון דחמא לה, אמר, שפנינא. כמא את מהימנא מכל עופא דשמיא, קרא עליה, ו ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה.

(כד) נטל פתקא, ועאל לגבי חברייא, ו ואחמי לון. ו וסחי לון עובדא, תוהו. בכה רבי יהודה ואמר, ווי, אע"ג דלא ידעינן ליה, מקום שיפול העץ שם יהוא. אתר דבר יוחאי תמן, חברייא בהדיה, ומתערין מניה ואולפין מניה. (כה) זכאה נפשיה דבר יוחאי, דקב"ה עביד עמיה נסין, ואיהו גזיר, וקב"ה מקיים. ועתיד למהוי רישא לצדיקייא, דיתבי בגנתא דעדן. ויקבל אפי שכינתא, ויחמי לקב"ה, וישתעשע עם צדיקייא, ויימא להו, באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו.

מאמר כי ינצו אנשים

(כו) כי ינצו אנשים, אלין מיכאל וסמאל. ונגפו אשה הרה, דא כנסת

מסירת הזהר

חלופי גרסאות

(שם כח) מקץ רח לעיל ז"ח יתרו ג/עד. (בראשית ח) שלח קנ ז"ח נח טו קמא. (ז) קהלת (יא) ויקרא דסב פנחס נ ז"ח בשלח לט. (ח) (שמות כא) משפטים שעא. מאימן שכתוב בהם באי נשתחוה וגו' לפני השם. פ בדפווי כתבו לקוטים.

מאמר

הסולם

הבטחות ונחמית שבקללות דמשנה תורה

(כד) נטל פתקא ועאל וכו': לקח המכתב מן היונה, ובא אל החברים, והראה להם. וסיפר להם המעשה. תמהו. בכה ר' יהודה, ואמר, אוי, אע"פ שאין אנו יודעים אותה, מקום שיפול העץ שם יהוא. דהיינו, המקום שבו יוחאי שמה, החברים עמו, ומתעוררים ממנו ולומדים ממנו.

(כה) זכאה נפשיה דבר וכו': אשרי נפשו של בן יוחאי, שהקב"ה עשה עמו נסים, והוא גוזר והקב"ה מקיים. והוא עתיד להיות ראש לצדיקים היושבים בגן עדן, ויקבל פני השכינה, ויראה את הקב"ה, וישתעשע עם הצדיקים, ויאמר להם, באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו.

מאמר כי ינצו אנשים

(כו) כי ינצו אנשים: הם מיכאל וגבריאל, שהם ימין ושמאל, שהם חסד וגבורה, ובשעה שהם במחלוקת ואינם נככלים זה בזה, ונגפו אשה

שמעון, באיזה מקום נתגלתה גאולת ישראל בקללות האלו. אמר לו אליהו, הסתכל והבט במקום הרע ביותר מכל הקללות, שם הוא גילוי עת הגאולה.

(כב) אשגח ודייק ואשכח וכו': הסתכל והביט ומצא, שכתוב, והיו חייך תלויים לך מנגד ופחדת לילה ויומם ולא תאמין בחיך. שפירושו, אע"פ שהחברים יודעים זמן הקץ, החיים האלו, דהיינו הגאולה, תלויים שם, ועם כל זה הוא בספק, שז"ס ולא תאמין בחיך. אבל מה שהחברים יודעים הוא עיקר, והדברים נכונים.

(כג) כתב פתקא לעידן וכו': כתב מכתב לעת ערב, ושם איתו בפה היונה, והלכה אל ר' יוסי, שהיה עוד במקומו ועינוי מחכות. כיון שראה אותה, אמר, יונה, כמה את נאמנת, יותר מכל עוף השמים, קרא עליה, ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה.

ישראל ויצאו ילדיה בגלות. ענוש יענוש, דא סמאל. כאשר ישית עליו בעל האשה, דא קב"ה. פ

מאמר יוסף משלו נתנו לו

(כז) יוסף, מדיליה יהבו ליה. פומא דלא נשק לעבירה, וועל פיך ישק כל עמי. ורוא דמלה, מניה אתון כל עלמא, ומניה פרחין נשמתין לכולא.
(כח) * הצואר שלא הרכין לעבירה, וישם רביד הזהב על צוארו. ורוא דמלה, ו' דרגין דאינון לעילא מניה, וכולהו נגדין ליה נגידו טבא מעתיקא קדישא.

(כט) ודא הוא רוא דזה"ב דאיהו ארביטר דכל חדא וחדא, מאינון ז' דרגין, כלילא מרחמא ודינא. ודא הוא רוא, דאמרו מארי מתניתין, סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה. בגין דכל חדא וחדא, כלילא מרחמי ודינא. ואם היא לתתא מי' פסולה, בגין דלאו איהי כלילא מרחמי ודינא.
(ל) הגוף שלא הרכין לעבירה, וילבש אותו בגדי שש. היינו רוא דר"ו דשמא קדישא. הרגלים שלא הלכו לדבר עבירה, וירכב אותו במרכבת המשנה. בגין דאית רתיכא עילאה, ורתיכא תתאה, ויוסף זכי לתרווייהו. בגין דנטר ברית קיימא קדישא. צ

חלופי גרסאות

צ בדפו"י כתבו עכ"מ.

מסורת הזהר

(ג) (בראשית מא) מקץ סד בהשמטות ח"א ד' רסו.
ד"י ת"ז ת"ע ד' קלו : ט) (שם) מקץ סד.

הסולם

יוסף משלו נתנו לו

מאמר

(כט) ודא הוא רוא וכו' : וזהו סוד הזהב דהיינו מ"ש רביד הזהב וגו'. שהוא בגימטריא י"ד, שכל אחד ואחד מאלו שבע מדרגות, שהן בינה חג"ת ונה"י דז"א, כלולות מרחמים ודין, וע"כ הם ב"פ שבע, שהם י"ד שה"ס זהב. וזהו סוד שאמרו בעלי המשנה, סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה, שהפירוש הוא למעלה מז"א, שיש בו עשר ספירות, משום שכל אחת ואחת כלולה מרחמים ודין, ע"כ הם עשרים, ואם הסוכה יותר גבוהה מעשרים אין לנו השגה, כי אין השגה למעלה מז"א. ואם היא למטה מעשרה, פסולה, משום שאינן כלולות מרחמים ודין.

(ל) הגוף שלא הרכין וכו' : הגוף שלא כפף עצמו לעבירה, זכה אל, וילבש אותו בגדי שש. שהוא סוד הו', שבשם הקדוש הוי"ה, שבגימטריא שש. הרגלים שלא הלכו לדבר עבירה, זכו אל, וירכב אותו במרכבת המשנה. כי יש מרכבה עליונה של הבינה, ויש מרכבה תחתונה של המלכות, ויוסף זכה לשתייהן, משום ששמר ברית הקדש.

שבת

אשה הרה. זו היא כנסת ישראל, רהיינו השכינה, שמחמת המחלוקת, נסתמים אורות השכינה, ויצאו ילדיה, שהם ישראל, בגלות. ענוש ענוש, זה סמאל, שהסית את ישראל לחטוא ולגרום מחלוקת בין ימין ושמאל, כאשר ישית עליו בעל האשה, זה הוא הקב"ה.

מאמר יוסף משלו נתנו לו

(כז) יוסף מדיליה יהבו וכו' : יוסף, משלו נתנו לו. הפה שלא נשק לעבירה, דהיינו לאשת פוטיפר, זכה אל, ועל פיך ישק כל עמי. וסוד הדבר, משום שנעשה גי"ז מרכבה ליסוד דז"א, ע"כ, ממנו, שהוא יסוד דז"א, ניזון כל העולם, וממנו פורחות נשמות לכל אדם. כי הנשמות נמשכות מיסוד ומלכות.

(כח) הצואר שלא הרכין וכו' : הצואר שלא כפף עצמו לעבירה, זכה אל, וישם רביד הזהב על צוארו. וסוד הדבר, משום שע"ז נעשה מרכבה ליסוד דז"א, אשר שש המדרגות שהן למעלה ממנו, דהיינו בינה חג"ת ונה"י דז"א, כולם מושכים לו המשכה טובה מעתיקא קדישא, שהוא הכתר.

(דפו"י דף ס' ט"א)

(לא) שבת, ש' בת. בזמן שיתחברו ג' אבות עם המלכות, שהיא בית, תקרא שבת.

(לב) ויטע אשל בבאר שבע, הקיצוץ שקצץ אדם הראשון, תקנו אברהם, הוא בבאר שבע, שהיא המלכות. ד"א אש"ל, גווני מדות, שהם חג"ת אדום שחור לכן המשיך לה מהם, בסוד טו ג' עדרי צאן רובצים עליה. (לג) יעקב שמש בבית שם ועבר, י"ד שנה. לתקן יובל ושמטה, שהם לאה ורחל.

מאמר מ"ב מסעות

(לד) ת"ח, בשעתא דאפיק קבי"ה לישראל מארעא דמצרים, אפיק לון ברזא דשמא דמ"ב אתוון, כגוונא דברא ביה שמיא וארעא.

(לה) ובגין דא, כד נפקו ישראל מארעא דמצרים, נטלו תריסר מטלנין, עד דמטו לטורא דסיני. הה"ד, ביום הזה באו מדבר סיני. ובעא קבי"ה, דתלתין מטלנין אוחרנין, דלהו אזלין יתהון בתלתא יומין. הה"ד, טו ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים. עשרה מטלנין בכל יומא.

(לו) ובגין דחבו, גרמו דלהו נטלין יתהון פ. בתליסר קדמאין. ובגין דא לא עלו לארעא, עד דנטלו תלתין מטלנין אוחרנין, ואשתלים רזא דשמא דמ"ב אתוון, כגוונא דעובדא דבראשית. ו

חלוסי גרסאות

מסורת הזהר

ט (בראשית כט). ט (במדבר י) בהעלותך קנח. ז נ"א בתריסר (מונקאטש במרובעים). ו בדפויי כתבו עכ"מ.

שבת ש' בת

הסולם

מאמר

דז"א, ה"ס רחל, והיא ספירה שביעית לחגיגת נהיי דז"א ונקראת שמטה.

מאמר מ"ב מסעות

(לד) ת"ח בשעתא דאפיק וכו': בוא וראה, בשעה שהקב"ה הוציא את ישראל מארץ מצרים, הוציאם בסוד השם דמ"ב אותיות, כמו שברא בו שמים וארץ. שהשם הזה יוצא מן ב' דבראשית עד הב' של ובהו (ועי' ביאורו בהקדמת ספר הזהר אות ג').

(לה) ובגין דא כד וכו': ומשום זה כשיצאו ישראל מארץ מצרים נסעו י"ב מסעות, עד שהגיעו להר סיני. ז"ש ביום הזה באו מדבר סיני. כי ז"ח הוא בגי' י"ב ורצה הקב"ה ששלשים המסעות האחרים, להשלים מ"ב מסעות כנגד השם מ"ב, ילכו אותם בגי' ימים. ז"ש, ויסעו מהר ה' דרך שלשת ימים. שהיו צריכים ללכת עשרה מסעות בכל יום.

(לו) ובגין דחבו גרמו וכו': ומשום שחטאו גרמו שיהיו נוסעים אותם רק ביינן הראשונים, כלומר שכל גי' ימים לא נחשבו להם

(לא) שבת, ש' בת וכו': שבת, היא אותיות ש' בת, שזה מורה, שבזמן שיתחברו ג' אבות, שהם חג"ת, עם המלכות, שהיא בת תקרא שבת.

(לב) ויטע אשל בבאר שבע: היינו, הקיצוץ בנטיעות, שקצץ האדם הראשון, באכילת עצה"ד, תקנו אברהם. וע"כ נאמר, ויטע אשל. שאתן הנטיעה שקצץ אדה"ר. והוא בבאר שבע, שהיא המלכות, ששם היה הפגס. פירוש אחר, אש"ל, רומז על צבעי המדות שהן חג"ת, שהן אדום שחור לבן, שהם ר"ת אנ"ל. והמשיך מהם לבאר שבע, שהיא המלכות, בסוד ג' עדרי צאן רובצים עליה. טג' עדרי צאן ה"ס חג"ת והבאר ה"ס המלכות.

(לג) יעקב שמש בבית וכו': יעקב שמש בבית שם ועבר י"ד שנה לתקון יובל ושמטה. שהם לאה ורחל. פירוש כי המלכות שמחזהו למעלה דז"א, נקראת לאה, והיא בחינת בינה, ע"כ נקראת יובל. והמלכות שמחזהו ולמטה

(לז) ומפרי העץ אשר בתוך הגן, דא הוא אתר דרוחיהון דבני נשא גניזין. ודא הוא אתר דאיקרי אוצר הנשמיות. והוא גביה דקב"ה, ואמר לון, לא תשתדלון למנדע, האיך רוחיהון מתפרשין מזווגא דיקרא דילי.
 (לח) ועל דא תנינן ^ר אשה כי תזריע ^ס וילדה זכר כתיב, ולא כליל דכר ונוקבא כפום אורחוי דעלמא, דלא מתחבראן כמה דנפקו מלעילא זוגות זוגות. (לט) בגין, דאדם קדמאה וזוגא דיליה, חבו קמיה קב"ה. ועל דא, מתפרשין כד נפקין מלעילא. עד דיהא רעוא קמי קב"ה. אי זכה בר נש, יהבין ליה זוגיה, ואי לא, מפרשין לה מניה, ויהבין לה אוחרא, ומולדין בנין דלא כדקא יאות. (מ) וע"ד כתיב, ^ה לא ידון רוחי באדם לעולם. מאי רוחי, רוחו מבעי ליה. אלא אינון תרין רוחי, דנפקי זוגות, לא ידונין כחדא. ועל דא כתיב, וילדה ^ה זכר ולא כליל דכר ונוקבא, כפום אורחוי דעלמא. דאינון גרמו. ^א

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

^ס ה"ג בדפוס מונקאטש במרביעים נ"א ל"ג וילדה זכר כתיב ולא כליל (חוינציא). ח נ"א ל"ג זכר (חוינציא) א בדפויי כתבו ע"כ.

(צ) (בראשית ג) ב"א תלה ב"ב שלו בהשמטות ח"א ד"י רסג ד"י תוריע כג בהשמטות ח"ג ד"י שא : ד"י. (ד) (ויקרא יב) תוריע א. (ו) (בראשית ו) ב"א רעו.

ומפרי העץ

הסולם

מאמר

יוצאים זוגות בעולם הזה משום שאדם הראשון והזווג שלו חטאו לפני הקב"ה, ועל כן כשהנשמות יוצאות מלמעלה ויורדות לעולם הזה, מתפרדים הזכר מן הנקבה, עד שיהיה הרצון לפני הקב"ה, לחזור ולחברן יחד. אם זכה האדם נותנים לו בת זוג. ואם לא, מפרידים אותה ממנו, ונותנים לה איש אחר, ומולידים בנים שאינם כראוי.
 (מ) וע"ד כתיב לא זכר : וע"כ כתוב, לא ידון רוחי באדם לעולם. שאול, מהו רוחי, רוחו היה צריך לומר, ומשיב, אלא הם ב' רוחות שיוצאים זוגות, ורוחי הוא כמו שהיה מנוקד עם ח' פתוחה, שהוא לשון רבים, לא ידוני יחד. כי הם באים לעולם הזה כשהם נפרדים אחד מחברו. וע"כ כתוב, וילדה זכר, שאינו כלול מזכר ונקבה אלא כפי דרך העולם. שהם, אדם וחווה, גרמו בחטאם.
 פירוש. משום שהאדם הראשון נתדבק בנשמות הזכרים המאירים ממעלה למטה, נמצא שהפריד הקשר של זכר ונקבה ביחד, כי כשהם ביחד, גם הזכר אינו מאיר ממעלה למטה, וכיון שאכל מעצה"ד, שפירשו שהמשיך הארת החכמה ממעלה למטה, עשה פרוד בנשמות, ובאות לעולם זכר בפני עצמו ונקבה בפני עצמה. וזה גרם ג"כ שהזכר הוא חסדים בלי חכמה, כי מתוך שנפרד מן הנקבה, אינו יכול להאיר עוד עם חכמה, כי הארת החכמה אסורה להשפיע ממעלה למטה, כדרך הזכר. ולפיכך אינו משפיע רק חסדים מכוסים.
 סליק פרשת תבא

להם אלא למסע א', ועם י"ב הקודמים היו י"ג מסעות. ומשום זה לא נכנסו לארץ עד שנסעו שלשים מסעות אחרים, ונשלם סוד השם של מ"ב אותיות, כעין מעשה בראשית.
 (לז) ומפרי העץ אשר בתוך הגן : זה הוא מקום שרוחות בני אדם גנוזים שם. וזה הוא המקום שנקרא אוצר הנשמיות. והוא אצל הקב"ה. ואמר להם לא תשתדלו לדעת איך הרוחות מתפרשים מהזווג היקר שלי.
 פירוש. הנשמות נולדות מזווג ז"א ומלכות, וע"כ יש זכרים ונקבות בנשמות, ונודע שאור זכר מושפע מלמעלה למטה, בבחינת ג"ר, ואור נקבה מושפע רק ממטה למעלה בבחינת ו"ק, וע"כ נצטוו האדם הראשון שלא יסתכל ביציאת הנשמות מן המלכות, שה"ס העץ אשר בתוך הגן, כי אולי יתדבק בנשמות זכרים, וימשיך גם הוא הארת החכמה מאותו הזווג ממעלה למטה בבחינת אור זכר. כי המשכת החכמה ממעלה למטה ה"ס שמאל בלי ימין, וגורם לפירוד הו"א שה"ס הקו האמצעי, מן המלכות, שהמלכות תשאר בשמאל בלי ימין.
 (לח) ועל דא תנינן זכר : ועל זה למדנו, אשה כי תזריע וילדה זכר, כתוב, ולא כלול זכר ונקבה, כמו בנשמות, שבהן כל נשמה כלולה מזכר ונקבה, שהוא כפי דרך העולם, שבעוה"ז אין הזכרים והנקבות מתחברים, כמו שיצאו למעלה, בנשמות היוצאות מזו"ג, שיוצאים זוגות זוגות זכר ונקבה ביחד.
 (לט) בגין דאדם קדמאה זכר : וע"כ אין